

Ziņojums par ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvniecības tirgus uzraudzību

Konkurences padome 2007.gadā uzsāka ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvniecības tirgus uzraudzību sakarā ar LR Vides ministrijas norādēm uz problēmām Eiropas Savienības līdzfinansēto projektu realizācijā, t.i., to iepirkumu organizēšanā. Uzraudzības lietas ietvaros ir apkopota un analizēta informācija par laika periodu, sākot no 2006.gada.

Ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvniecības tirgus uzraudzības ietvaros Konkurences padome ir izvērtējusi LR Vides ministrijas, Iepirkumu uzraudzības biroja, tirgus dalībnieku sniegto un citu publiski pieejamo informāciju.

Konkrētais tirgus

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 4.punktu *konkrētais tirgus ir konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu*. Atbilstoši Konkurences likuma 1.panta 5.punktam konkrētās preces tirgus ir *noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājāmības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības*.

Latvijā pēdējos gados aktīvi tiek būvēti un rekonstruēti dažādi ūdenssaimniecības infrastruktūras objekti, t.i., notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtas, kanalizācijas un ūdensvadu tīkli. Ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvniecības pieprasījumu galvenokārt veido publiskie iepirkumi, kuru izsludinātāji ir LR Vides ministrija un pašvaldības vai to uzņēmumi.

Ņemot vērā Konkurences padomes līdzšinējo praksi, nosakot konkrēto preces tirgu lietās par būvdarbiem, par kuriem izsludināti iepirkumi¹, no pieprasījuma puses katrā iepirkumā ietvertos būvdarbus var aizstāt tikai ar tādiem būvdarbiem, kas atbilst būvdarbiem, kuri ietver konkrētā iepirkuma tehniskajā specifikācijā vai darba uzdevumā norādītos būvdarbus un kuri atbilst noteiktajām prasībām. Līdz ar to, no pieprasījuma puses izvērtējot konkrētās preces tirgus robežas, tās ir nosakāmas katram izsludinātajam iepirkumam atsevišķi.

Vērtējot aizvietojamību no piedāvājuma puses, tika konstatēts sekojošais. Uzņēmumi, kas piedalās konkursos, piemēram, par notekūdeņu attīrīšanas iekārtu būvniecību, nereti piedalās arī pārējo ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvniecības konkursos. Pasūtītāji mēdz izsludināt iepirkumus ūdenssaimniecības attīstībai, kurā ir ietverta vairāku objektu būvniecība, piemēram, notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un dzeramā ūdens attīrīšanas iekārtas, pat nesadalot iepirkumu atsevišķās daļās. Pretendenti var veikt saviem spēkiem visus darbus, iesaistīt apakšuzņēmējus vai apvienoties personu grupās. Rezultātā vieni un tie paši pretendenti (atsevišķi uzņēmumi, ģenerāluņēmēji vai personu grupas) mēdz piedalīties dažādos ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvniecības iepirkumos. Tādējādi no piedāvājuma puses pastāv plašas aizvietojamības iespējas.

¹ skat. KP 25.06.2008. lēmumu Nr.E02-68 (http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/2008/E02_68_2506.pdf), 17.09.2008. lēmumu Nr.E02-97 (http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/2008/VE02-97_1709.pdf)

Ņemot vērā iepriekšminēto un to, ka uzraudzības mērķis ir izvērtēt situāciju ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvniecības iepirkumos kopumā, konkrētajā lietā ir apkopota informācija par iepirkumiem notekūdeņu attīrīšanas iekārtu būvniecībā, dzeramā ūdens atdzelžošanas iekārtu un ūdensvadu un kanalizācijas tīklu būvniecībā. Par konkrētajā lietā uzraugāmo nozari ir noteikta visu ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvniecība.

Nelielas komercsabiedrības izvēlas piedalīties iepirkumos pēc objektu ģeogrāfiskās atrašanās vietas (piemēram, 150 km rādiusā no to atrašanās vietas), savukārt lielākās komercsabiedrības un pilnsabiedrības pārsvarā piedalās ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvniecības konkursos visā Latvijas teritorijā neatkarīgi no objektu atrašanās vietas. Ņemot vērā minēto, par ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvniecības pakalpojumu tirgus ģeogrāfisko teritoriju uzskatāma visa Latvijas teritorija.

Tādējādi šīs lietas kontekstā konkrētais tirgus definējams kā ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvniecības tirgus Latvijas Republikā.

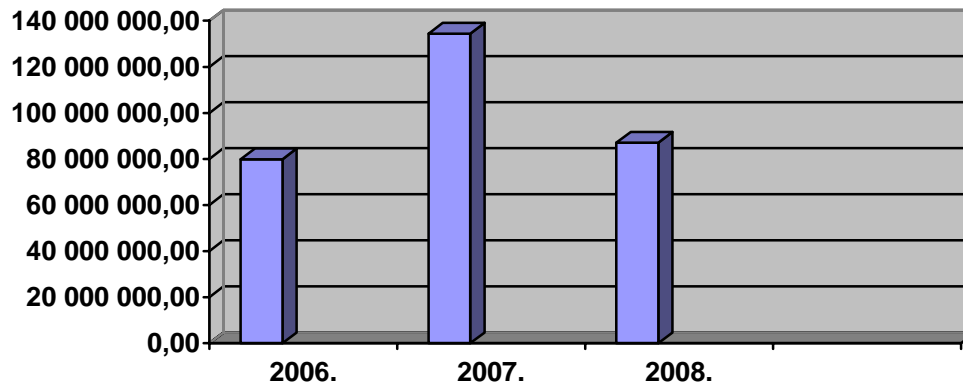
Informācija par tirgus apjomu kopumā

2006. un 2007.gadā ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvniecības tirgū būtiski pieauga darbu apjomi. Kopumā darbu apjoma palielinājums bijis straujāks nekā celtniecības nozarē. Galvenokārt darbu apjomu pieaugums iepriekšējos gados bija saistīts ar Eiropas Savienības līdzfinansējumu piešķiršanu.

Iepirkumus par ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvniecību izsludina LR Vides ministrija un pašvaldības. Diagrammā Nr.1 atainots LR Vides ministrijas izsludināto iepirkumu kopējo noslēgto līgumu apjoms 2006., 2007. un 2008.gadā.

Diagramma Nr.1

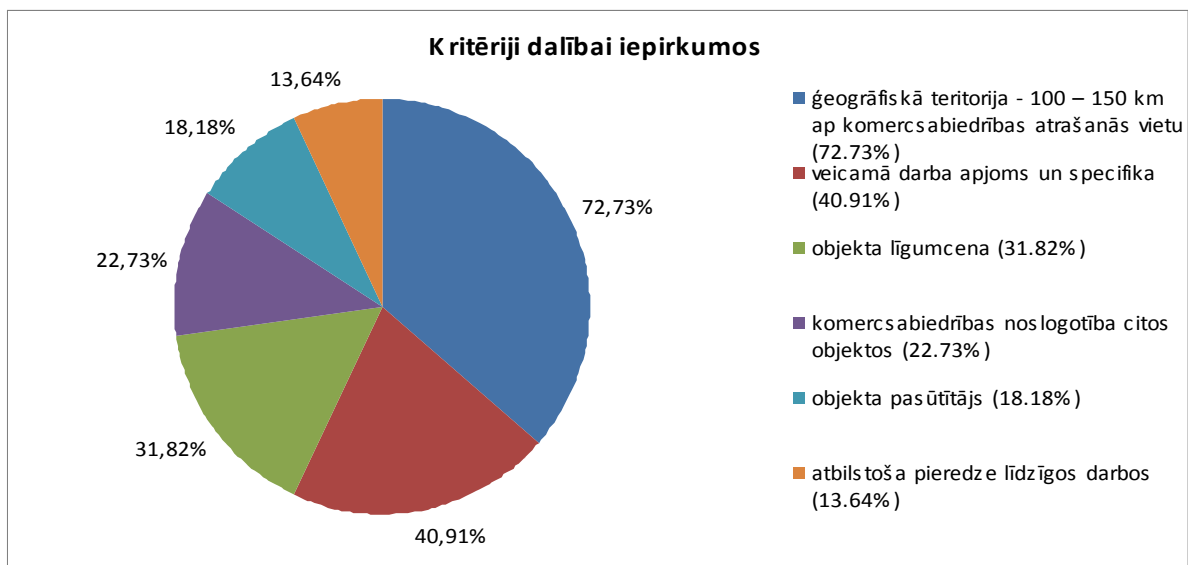
LR Vides ministrijas noslēgto līgumu summas (EUR)

Tirgus dalībnieki un to dalība iepirkumos

Saskaņā ar iegūto informāciju no tirgus dalībniekiem, izvēloties, vai piedalīties konkrētos pasūtītāju rīkotajos iepirkumos, komercsabiedrībām būtiskākie faktori atspoguļoti diagrammā Nr.2

Diagramma Nr.2 Kritēriji, pēc kuriem komercsabiedrības izvēlas, vai piedalīties iepirkumā

Lielāko projektu iepirkumos prasības pretendentiem ir lielākas, tādēļ tajos var piedalīties ierobežots komersantu skaits, vai arī tiem jāapvienojas personu grupās, jāpiesaista apakšuzņēmēji utt.

Iepirkumu pretendenti – personu grupas. Lai veiksmīgāk piedalītos LR Vides ministrijas, valsts vai pašvaldību rīkotajos iepirkumu konkursos, komercsabiedrības ir izveidojušas pastāvīgas pilnsabiedrības, apvienojoties vairākām komercsabiedrībām, piemēram, „A.A.&Būvkompanija” (SIA „Madonas būve”, SIA „Jēkabpils būve”, SIA „MB akva”, SIA „Reģions D.L.”, SIA „Santexo”), „BKT” (SIA „Agabars”, SIA „E.Tauriņš un partneri”), „Constructus Engineering” (SIA „AKC Būve”, SIA „Constructus”).

Konsorģiji un līgumsabiedrības tiek dibinātas konkrētiem projektiem, tādēļ to vidū pastāv regulāras izmaiņas. Tāpat kā piesaistot apakšuzņēmējus, komersanti mēdz apvienoties konsorģijos vai līgumsabiedrībās, lai sekmīgāk startētu iepirkumā. Saskaņā ar komersantu sniegto informāciju kāda konkrēta uzņēmuma dalība personu apvienībā parasti ir atkarīga no tā ieinteresētības dalībai konkrētā objektā, aizņemtības citos objektos, tādēļ konsorģiju un līgumsabiedrību sastāvs ir mainīgs. Tas atkarīgs arī no konkrētā objektā veicamiem darbiem, proti, ja nepieciešama atdzelžošanas stacijas izbūve, sabiedrībā tiek iesaistīts arī tāds uzņēmums, kas šādu objektu spēj uzbūvēt.

Pretendenti apakšuzņēmējus piesaista specifiskiem darbiem, tādēļ bieži vairākas komercsabiedrības kā apakšuzņēmēju izmanto vienu un to pašu komercsabiedrību pakalpojumus. Aptaujātās komercsabiedrības, izvēloties apakšuzņēmējus, ņem vērā to pieredzi attiecīgā darbības jomā un atsauksmes no iepriekšējiem objektu pasūtītājiem. Pretendenti piesaista apakšuzņēmējus arī tad, ja ģenerāluzņēmēja kvalifikācija neatbilst iepirkuma izsludinātāja prasībām. Šādos gadījumos prasītā darba pieredze un citas prasības var tikt skaitītas kopā ģenerāluzņēmējam un apakšuzņēmējiem. Tādējādi būtiski tiek samazinātas barjeras ienākšanai tirgū jauniem tirgus dalībniekiem, jo arī uzņēmums bez attiecīgas pieredzes, piesaistot pieredzējušu apakšuzņēmēju (un otrādi), var pretendēt uz uzvaru konkursā.

Apakšuzņēmēju izvēle notiek pirms piedāvājuma dokumentu iepirkumam sagatavošanas, aptaujājot apakšuzņēmējus par to piedāvāto cenu, par kādu tie spēj veikt

attiecīgos darbus objektā. Tomēr jānorāda, ka šādai aptaujai, kā arī apakšuzņēmēju norādīšanai piedāvājuma dokumentos pašlaik nav lielas nozīmes, jo parasti pēc uzvaras konkursā uzvarējušais pretendents (ģenerāluņēmējs) atkārtoti veic aptauju iespējamo apakšuzņēmēju vidū un noslēdz līgumu ar to, kurš tai brīdī spēj piedāvāt izdevīgāko piedāvājumu (jo sevišķi pēdējā laikā, kad būvniecības izmaksas samazinās). Tādā veidā nereti gadās, ka reālais darbu veicējs atšķiras no tā, kas norādīts konkursa piedāvājumā, vai arī, darbus veicot, tiek piesaistīti apakšuzņēmēji, lai gan piedāvājumā tādi netika norādīti.

Dati par tirgus dalībnieku dalību LR Vides ministrijas izsludinātajos iepirkumos redzami tabulā Nr.1.

Tabula Nr.1 LR Vides ministrijas izsludināto iepirkumu un pretendentu vidējais skaits vienā iepirkuma daļā

Gads	2006.	2007.	2008.	2009. (1.pusgads)
Iepirkumu skaits / iepirkumu daļu skaits	19/30	32/59	21/45	7/14
Vidējais pretendentu skaits vienā iepirkuma daļā	3,1	2	5,11	13,64

Kā redzams tabulā Nr.1, pēdējā pusgada laikā situācija ūdenssaimniecības objektu būvniecības tirgū krasi mainījies, t.i., vairākkārt palielinājies pretendentu skaits katrā iepirkuma daļā, sasniedzot vidējo rādītāju 13,64.

2006., 2007. un 2008.gada desmit veiksmīgākie pretendenti un kopējās līgumu summas, par kādām tie noslēguši līgumus, apkopoti tabulā Nr.2.

Tabula Nr.2 Veiksmīgākie pretendenti LR Vides ministrijas izsludinātajos iepirkumos

2006.gadā noslēgto līgumu kopējā summa	2007.gadā noslēgto līgumu kopējā summa	2008.gadā noslēgto līgumu kopējā summa
a/s „Per Aarsleff”	Komandītsabiedrība „Gādība un Partneris”	Konsorcijs „Koger un Partneri”
PS „O.A.S.Būve”	PS „BKT”/SIA „Norma-S”/SIA „Suis-Rīga”	SIA „Norma-S”
PS „Strabag-BMGS”	Konsorcijs „Kruger / Venceb”	a/s „Per Aarsleff”
a/s „Merko Ehitus”	SIA „Norma-S”	Līgumsabiedrība „Merks-Eko Akva”
a/s „UPB”	Energobūvmontāžas SIA „REMUS”	Personālsabiedrība „CHK Būvsabiedrība”
Konsorcijs „a/s „WTE Denmark” un a/s „K&H””	a/s „UPB”	PS „A.A.&Būvkompanijas”
SIA „Water Ser” / a/s „Water Ser”	SIA „Ostas celtnieks”	Energobūvmontāžas SIA „REMUS”
Līgumsabiedrība „BB-EKO”	a/s „Per Aarsleff”	SIA „Ventspils labiekārtošanas kombināts”
Energobūvmontāžas SIA „REMUS”	SIA „Velve”	a/s „Venceb”
SIA „Ostas celtnieks”	a/s „Siguldas būvmeistars”	SIA „Ostas celtnieks”

Saskaņā ar Iepirkumu uzraudzības biroja mājas lapā www.iub.gov.lv pieejamo informāciju 2009.gada 1.pusgadā 5 veiksmīgākie uzvarētāji LR Vides ministrijas izsludinātajos iepirkumos ir SIA „Ostas celtnieks”, a/s „BMGS”, pilnsabiedrība „BKT”, SIA „Water Ser” un SIA „Bāra”.

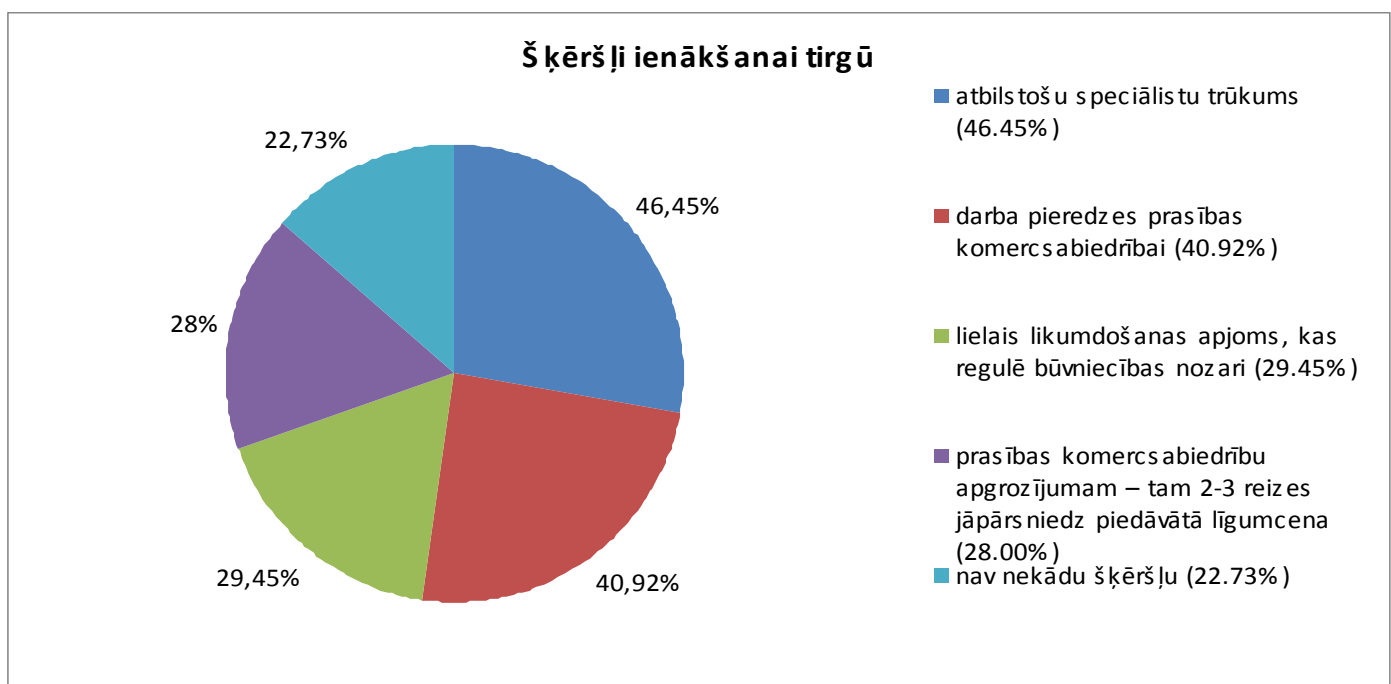
Projektiem, kuru paredzamā līgumcena nepārsniedz 3,5 miljonus latu, iepirkumus organizē pašvaldības. Lielākie tirgus dalībnieki piedalās šajos iepirkumos tad, ja nav noslogoti citos darbos, vai arī, ja tie jau veic darbus netālu no jaunā objekta vietas, tādējādi darbiniekus paralēli nodarbinot arī jaunajā objektā. Tādos iepirkumos vairāk piedalās vietējie uzņēmumi un tie, kuri spēj konkurēt ar vietējiem uzņēmumiem papildus izmaksu ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ. Pretendentu skaits ir mainīgs atkarībā no veicamo darbu apjoma un atrašanās vietas. Pēdējā laikā arī mazāko objektu būvniecības iepirkumos ir krasi palielinājies pretendentu skaits. 2009.gada pirmajā pusē lielākais pretendentu skaits bija 17 – iepirkumā par ūdenssaimniecības attīstības projektu Janopoles ciemā, Griškānu pagastā, Rēzeknes rajonā.

Paralēli pretendentu skaita palielinājumam gan LR Vides ministrijas, gan pašvaldību izsludinātajos iepirkumos vērojama tendence būtiski samazināties piedāvājumu cenām, dodot iespēju pasūtītājiem ietaupīt naudas līdzekļus. Piemēram, Dobeles pagasta padomes izsludinātajā iepirkumā par Aizstrautnieku ciemata ūdensapgādes sistēmas rekonstrukciju uzvarētāja piedāvātā cena ir vairāk nekā divas reizes mazāka par paredzēto līgumcenu (paredzētā līgumcena – Ls 177 281, piedāvātā līgumcena – Ls 84 905)². Tāpat saskaņā ar Iepirkumu uzraudzības biroja mājas lapā pieejamo informāciju Indras pagasta padomes izsludinātajā cenu aptaujā par ūdensvada rekonstrukciju uzvarētāja piedāvātā līgumcena ir gandrīz divas reizes mazāka par paredzēto (paredzētā līgumcena – Ls 113 300, piedāvātā līgumcena – Ls 64 152,99). Tirgus dalībnieku norādītie cenu samazināšanās iemesli – konkurence, materiālu cenu samazināšanās, zemākas apakšuzņēmēju prasības.

Barjeras ienākšanai tirgū jauniem tirgus dalībniekiem

Ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvniecības tirgū veicamie būvdarbi ir specifiski, to būvdarbu vadītājam, projektētājam, būvuzraugam ir nepieciešams atbilstošs būvprakses sertifikāts, kuru var saņemt tikai, ja ir atbilstoša izglītība un prakses ilgums. Diagrammā Nr.3 atspoguļoti tirgus dalībnieku viedokļi par barjerām jaunu tirgus dalībnieku ienākšanai tirgū.

Diagramma Nr.3 Šķēršļi jaunu tirgus dalībnieku ienākšanai tirgū.

Iepriekšējos gados tirgū jaunie tirgus dalībnieki ienāca samērā nelielā skaitā, vairāk jaunu dalībnieku ienākuši ārējo ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu būvdarbu jomā. Pasīvāka komercsabiedrību ienākšana tirgū vērojama notekūdeņu attīrīšanas un dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu projektēšanas un būvdarbu jomā. Komercsabiedrību ieskatā būtisks traucējošs apstāklis ir tas, ka samaksa par izpildīto darbu no pasūtītāja puses var ieilgt pat 4-6 mēnešus.

Pretendentu skaitu iepirkumos ietekmē pasūtītāju prasības, kas ne vienmēr ir pamatotas. SIA „Baltijas Konsultācijas” veiktā pētījuma gala ziņojumā „*Konkurences situācijas izpēte par inženiertehniskajiem būvdarbiem (valsts un pašvaldību iepirkumu ietvaros)*”³ ietverti secinājumi par pasūtītāju rīkotajos iepirkumos esošām nepamatotām prasībām, kas ievērojami sašaurina pretendentu loku. Viena no tādām prasībām ir, piemēram, konkrēts sertifikāts – ISO 9001 (*Naujenes pagasta ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu rekonstrukcija saskaņā ar tehnisko projektu*). Prasība pēc konkrēta sertifikāta neļauj piedalīties iepirkumā tiem pretendentiem, kuriem tāda nav, arī kuriem, piemēram, ir līdzvērtīgs starptautiski atzīts sertifikāts.

Kritiski jāvērtē arī pasūtītāju prasības par pretendentu finanšu apgrozījuma rādītājiem un par pretendentam pieejamiem apgrozāmajiem līdzekļiem un/vai kredītlīniju. Tie nedrīkst būt nepamatoti paaugstināti. Piemēram, LR Vides ministrijas 2007.gadā veiktajā iepirkumā „*Maģistrālā ūdensvada rekonstrukcija, aizbīdņu un hidrantu nomaiņa*” projekta „*Ūdenssaimniecības attīstība Ventspilī, II kārtā*” ietvaros apgrozījuma prasība bija vidēji 5 milj. latu pēdējo 3 gadu laikā, kamēr iepirkuma līguma cena bija tikai EUR 2 278 054,91. Savukārt iepirkumos „*Ūdensvada un kanalizācijas tīklu rekonstrukcija un būvniecība*” projekta „*ūdenssaimniecības attīstība Ventspilī, II kārtā*” ietvaros, 6.iepirkuma daļa un „*Maģistrālā ūdensvada rekonstrukcija, aizbīdņu un hidrantu nomaiņa*” projekta „*Ūdenssaimniecības attīstība Ventspilī, II kārtā*” ietvaros, 2.iepirkuma daļa prasītais kredītlīnijas apjoms ir 1 miljons latu, kamēr līguma summa nepārsniedz 500 tūkstošus latu, līdz ar to pretendenta kredītlīnijas apjoms vairāk nekā 2 reizes pārsniedz kopējo līguma summu.

Šādas prasības nevajadzīgi sašaurina pretendentu loku, kas samazina pasūtītāju iespēju tikt pie izdevīgāka piedāvājuma un rada šķēršļus esošiem un jauniem tirgus dalībniekiem piedalīties iepirkumā.

Secinājumi

1. No tirgus dalībnieku viedokļa lielāko šķērslī jaunu tirgus dalībnieku ienākšanai tirgū rada atbilstošu speciālistu trūkums. Darbu apjomu un tirgus dalībnieku skaita samazināšanās rezultātā šis šķērslis būs mazāk novērojams, jo no darba tiek atbrīvoti arī pietiekami pieredzējuši un kompetenti speciālisti. Visas pārējās ziņojumā minētās problēmas ir saistītas ar būvniecības un Eiropas Savienības fondu apgūšanas normatīvo regulējumu (t.sk. tā lielais apjoms) vai ar pasūtītāju nepamatoti paaugstinātām prasībām iepirkumu nolikumos. Šādas prasības var izslēgt lielu skaitu komersantu no potenciālo pretendentu loka, kā rezultātā uz konkursu var pieteikties tikai daži pretendenti. Tirgus uzraudzības laikā netika iegūta informācija, ka tirgū pastāvētu kādas barjeras jauniem tirgus dalībniekiem ienākt tirgū

³ skat. SIA „Baltijas Konsultācijas” veiktā pētījuma gala ziņojumu „*Konkurences situācijas izpēte par inženiertehniskajiem būvdarbiem (valsts un pašvaldību iepirkumu ietvaros)*”

vai piedalīties iepirkumos esošajiem, kas būtu pašu tirgus dalībnieku nelikumīgas rīcības radītas.

2. Kā tas redzams tabulā Nr.2, tirgū nav izteiktu tirgus līderu, kuru darbu apjomi un ieņēmumi nemainīgi saglabātos pirmajās vietās. Uzņēmumi katru gadu ar mainīgām sekmēm piedalās iepirkumos. Tirgū darbojas arī vairāki ārvalstu kapitāla uzņēmumi, kas ir stabili tirgus dalībnieki, t.sk. SIA „Merks”, a/s „Merko Ehitus” (Igaunija), SIA „Water Ser” (Igaunija), SIA „Abagars” (tagad – SIA „Nordecon Infra”, Igaunija), a/s „Koger & Partnerid” filiāle Latvijā, SIA „Koger Vide” (Igaunija), a/s „Per Aarsleff” (Dānija). Samērā jauns tirgus dalībnieks ir SIA „Hydrotech” (Slovākija). Ārvalstu komersantu dalība Latvijas Republikā pozitīvi ietekmē konkurenci.

3. Kā konstatēts ziņojumā „*Konkurences situācijas izpēte par inženiertehniskajiem būvdarbiem (valsts un pašvaldību iepirkumu ietvaros)*”, pēdējos gados pasūtītāji arvien retāk uzvarējušo pretendentu izvēlas pēc zemākās cenas metodes, biežāk pretendentu atlasī veicot pēc saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma izvēles kritērija, kas nozīmē, ka iepirkuma uzvarētājs tiek noteikts pēc iepriekš noteikta algoritma, kas ietver pretendentu novērtējumu pēc vairākiem vērtēšanas kritērijiem. Tādējādi ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvnieki savā starpā konkurē ne tikai ar cenu, bet arī ar citiem kritērijiem, t.i., līguma izpildes termiņi, būvdarbu kvalitāte, garantijas ilgums u.c.

4. Konkurences padomes Izpilddirekcija, atbilstoši ziņojumā „*Konkurences situācijas izpēte par inženiertehniskajiem būvdarbiem (valsts un pašvaldību iepirkumu ietvaros)*” norādītajiem riska faktoriem, tirgus uzraudzības laikā apmeklēja vairākus tirgus dalībniekus (4 – 2008.gadā un 6 – 2009.gadā). Apmeklējumu laikā netika iegūta informācija par Konkurences likuma 11.pantā noteiktā vienošanās aizlieguma iespējamiem pārkāpumiem.

5. 2006. un 2007.gadā ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvniecības tirgū bija mazāks tirgus dalībnieku skaits un lielāks kvalificētu speciālistu deficīts, kas arī negatīvi ietekmēja konkurences apstākļus tirgū. Šajā laikā bija novērojama strauja būvniecības apjomu izaugsme dzīvojamo māju segmentā, kur finansiālie ieguldījumi atmaksājās daudz straujāk kā citās būvniecības nozarēs, tādēļ ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu būvniecība nebija tik saistoša jauniem tirgus dalībniekiem. Konkurence tirgus dalībnieku starpā kopš 2008.gada ir ievērojami saasinājusies. Konkurences apstākļus ietekmējusi vispārējā ekonomiskā situācija valstī (t.sk. darba apjoma samazināšanās citās celtniecības nozarēs). Tomēr pagaidām nav vērojama tirgus dalībnieku iziešana no tirgus. Konkurences rezultātā samazinās pretendentu piedāvājumu summas, kas ļauj pasūtītājiem ietaupīt līdzekļus.

6. Pie pašreizējiem apstākļiem, kad iepirkumu pretendentu skaits ir vairākkārt palielinājies, piedāvājumu cenas samazinājušās, secināms, ka tirgū novērojama sīva konkurence starp tirgus dalībniekiem. Piedaloties tik lielam pretendentu skaitam, t.sk. ar tik zemām piedāvājumu summām, esošā situācija nav uzskatāma par tādu, kurā pastāvētu pietiekami liels risks, ka pretendentu vidū varētu pastāvēt kādas vienošanās sakarā ar dalību iepirkumos.